

راهکاری نوین جهت تولید دنباله آزمون کمینه در فرآیند آزمون نرم افزار با ترکیب الگوریتم‌های جستجوی تپه‌نوردی و جستجوی خفاش

سجاد اسفندیاری^۱، دانشجوی کارشناسی ارشد، وحید رافع^۲، دانشیار

۱- دانشکده فنی مهندسی - دانشگاه اراک - اراک - ایران - s-esfandyari@arshad.araku.ac.ir

۲- دانشکده فنی مهندسی - دانشگاه اراک - اراک - ایران - v-rafe@araku.ac.ir

چکیده: امروزه استفاده از الگوریتم‌های مبتنی بر هوش جمعی به همراه استراتژی آزمون T-ستونی^۱ در حوزه تولید خودکار دنباله آزمون کمینه، افزایش یافته است. در این میان الگوریتم‌های جستجوی ژنتیک، الگوریتم مورچگان، شبیه‌سازی تبرید، ازدحام توده ذرات و الگوریتم جستجوی ممنوعه سهم به سزایی را دارند. اکثر این الگوریتم‌ها به دلیل داشتن ساختار پیچیده و استفاده از محاسبات دشوار قادر به تولید دنباله آزمون برای مقدار $T > 3$ نمی‌باشند. در این پژوهش با ترکیب الگوریتم جستجوی تپه‌نوردی و الگوریتم جستجوی خفاش، دنباله آزمون بهینه با استفاده از استراتژی آزمون T-ستونی برای پیکربندی‌های مختلف تولید می‌شود. این راهکار قادر است که دنباله آزمون تا مقدار $T=10$ را نیز تولید کند. یکی از معیارهای ارزیابی تولید دنباله آزمون، اندازه آرایه تولیدشده است. در این پژوهش ضمن مقایسه راهکار پیشنهادی با جدیدترین الگوریتم‌های منتشرشده در حوزه تولید خودکار دنباله آزمون، برتری آن نیز نشان داده خواهد شد.

واژه‌های کلیدی: آزمون نرم‌افزار، الگوریتم خفاش، الگوریتم تپه‌نوردی، تولید نمونه آزمون.

A Hybrid solution for Software testing to minimum test suite generation using hill climbing and bat search algorithms

S. Esfandyari, M.Sc Student¹, V. Rafe, Associate Professor²

1- Faculty of Engineering, University of Arak, Arak, Iran, Email: s-esfandyari@arshad.araku.ac.ir

2- Faculty of Engineering, University of Arak, Arak, Iran, Email: v-rafe@araku.ac.ir

Abstract: Nowadays using meta-heuristic algorithms besides T-way testing strategy is increasing to generate minimum test suites automatically. Genetic Algorithm, Ant Colony, Simulated Annealing, and Tabu Search play an important role in this regard. However, most of these algorithms cannot generate test suits efficiently for $T > 3$ due to their complex structure and complicated computations. In this paper, we propose a hybrid approach using hill climbing and bat search algorithms to minimum test suit generation. Our proposed solution uses T-way strategy to test suit generation for different configuration of the system. The proposed solution can generate test suits up to $T=10$. Since one of the most important criterions for the evaluation of test suits is the array size, hence we compare our results with other existing approaches in terms of this criterion. Our results show that our proposed solution outperforms other approaches.

Keywords: Software testing, bat algorithm, hill climbing algorithm, test case generation

تاریخ ارسال مقاله: ۹۴/۰۶/۰۷

تاریخ اصلاح مقاله: ۹۴/۰۷/۲۸

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۱۰/۲۰

نام نویسنده مسئول: وحید رافع

نشانی نویسنده مسئول: ایران - اراک - سردشت - پردیس - دانشگاه اراک - دانشکده فنی و مهندسی - گروه کامپیوتر

۱- مقدمه

طیف گسترده‌ای از مسائل هستند [۷]. رده‌های گوناگونی از این نوع الگوریتم در دهه‌های اخیر توسعه یافته است [۸].

یکی از معیارهای سنجش استراتژی‌های مختلف در تولید دنباله آزمون کمینه پوشش آرایه^۲ (CA) است. پوشش آرایه که با نماد CA (N: t, k, v) نشان داده می‌شود، یک آرایه با تعداد N سطر و k ستون است که هر یک از پارامترهای ورودی v مقدار را می‌پذیرد. در این آرایه هر زیرآرایه t ستونی باید پوشش کامل را برای v مقدار ارضاء کند. هدف اصلی یافتن N با کم‌ترین مقدار ممکن و در کم‌ترین زمان است. این مسئله یک مسئله NP^۳ سخت (مسائلی هستند که تاکنون راه حل سریع با مرتبه زمانی چندجمله‌ای برای آن‌ها یافت نشده است [۹]) است و برای تولید این آرایه استراتژی‌های مختلفی وجود دارد که این استراتژی‌ها به دو دسته کلی زیر تقسیم می‌شوند [۱۰]:

- استراتژی‌های مبتنی بر محاسبات محض^۴
- استراتژی‌های مبتنی بر هوش مصنوعی^۵

دسته اول شامل استراتژی‌های GTWay [۱۱]، AETG، [۱۲] Maetg، [۱۳] IPO، [۱۴] IPOG، [۱۵] MC-IPO، [۱۶] Jenny و [۱۷] و مانند آن است. این دسته از استراتژی‌ها همیشه تعداد ثابتی برای یک پیکربندی مشخص تولید می‌کنند و دسته دوم شامل الگوریتم شبیه سازی تبرید [۱۸]، الگوریتم جستجوی مورچگان [۱۹]، الگوریتم بهینه‌سازی توده ذرات [۲۰] و الگوریتم جستجوی هارمونیک و نظایر آن است. از آنجایی که الگوریتم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی بر پایه تصادف^۶ می‌باشند لذا برخلاف استراتژی‌های مبتنی بر محاسبات محض قطعیتی برای این الگوریتم‌ها وجود ندارد و معمولاً بهترین مقدار را در چند تکرار در نظر می‌گیرند.

در بین الگوریتم‌های مبتنی بر محاسبات محض، الگوریتم‌های Jenney، Tconfig، PICT، TVG، IPOG قادر به تولید دنباله آزمون تا مقدار $T=6$ با سرعت بالا می‌باشند که سبب مستخرج شده از استراتژی‌های یادشده قابل مقایسه با سایر الگوریتم‌ها نیست. از این دسته الگوریتم TVG در $T=2$ نتایج قابل قبولی تولید می‌کند و الگوریتم ITCH در $T=2$ برای بسیاری از پارامترها و در $T=3$ برای پارامترهای کوچک‌تر از ۸ نتایج خوبی را تولید خواهد کرد. اما این استراتژی فقط تا $T=4$ قادر به تولید دنباله آزمون خواهد بود.

قوی‌ترین استراتژی‌های مبتنی بر هوش مصنوعی در این حوزه الگوریتم SA، استراتژی PSTG [۱۰] و استراتژی HSS [۲۱] می‌باشند. الگوریتم SA برای $T=2$ و $T=3$ بهترین نتایج ممکن را استخراج می‌کند و برای $T \geq 4$ نتایجی در دسترس نیست. استراتژی PSTG قادر خواهد بود تا $T=6$ دنباله آزمون بهینه را تولید کند که در $T=4$ ، $T=5$ و $T=6$ بهترین نتیجه را تولید می‌کند، ولی برای $T \geq 7$ قادر به تولید دنباله آزمون نخواهد بود. دیگر الگوریتم قدرتمند مبتنی بر هوش مصنوعی استراتژی HSS است. این استراتژی قادر به تولید دنباله آزمون تا $T=15$ خواهد بود که در بسیاری از پیکربندی‌ها بهترین نتایج را تولید می‌کند.

هدف از آزمون نرم‌افزار، یافتن خطاهای موجود در نیازمندی‌ها، طراحی و پیاده‌سازی آن است که این کار باعث افزایش اعتماد به کیفیت نرم افزار می‌شود [۱-۲]. فرآیند آزمون، شامل تولید داده‌های آزمون، دادن این داده‌ها به عنوان ورودی به نرم‌افزار تحت بررسی و سپس بررسی نتایج حاصل از آزمون نرم‌افزار است. این فرآیند را می‌توان به شکل دستی انجام داد ولی این کار برای نرم‌افزارهای بزرگ و پیچیده احتمال کشف خطا را به شدت پائین آورده و نیز هزینه را بالا می‌برد. خودکارسازی تولید نمونه آزمون از اهمیت بالایی برخوردار است. این اهمیت در مورد سیستم‌های ایمنی بحرانی بسیار قابل توجه است. در این سیستم‌ها هرگونه شکست منجر به صدمه یا از دست رفتن زندگی افراد جامعه می‌شود. معمولاً حدود ۵۰٪ از هزینه مصرفی در چرخه تولید نرم‌افزار، به این بخش تعلق دارد [۳-۴]. آزمون نرم‌افزار می‌تواند در هر مرحله از چرخه حیات تولید نرم‌افزار صورت گیرد، با این تفاوت که در هر مرحله ماهیت متفاوتی خواهد داشت. دنباله‌های آزمون که به عنوان ورودی فرآیند آزمون در نظر گرفته می‌شوند بسیار بزرگ هستند و عملاً بررسی تمامی آن‌ها امکان‌پذیر نیست. با حذف نمونه آزمون‌های افزونه می‌توان به زیرمجموعه‌ای از دنباله‌های آزمون رسید که ضمن پوشش کامل مشخصات، تعداد خطای بیش‌تری را نیز آشکار کند.

روش ساختاری و روش عملکردی دو دسته‌بندی مهم از روش‌های آزمون هستند. در آزمون ساختاری واحد نرم‌افزار به شکل یک «جعبه سفید» در نظر گرفته می‌شود. در این روش انتخاب نمونه آزمون‌ها بر مبنای کد پیاده‌سازی سیستم و به هدف اجرای عبارات خاص، شاخه‌های برنامه یا مسیرهای خاص است. در آزمون عملکردی سیستم به عنوان یک «جعبه سیاه» در نظر گرفته می‌شود. انتخاب نمونه آزمون‌ها در این روش بر مبنای نیازمندی‌ها یا طراحی خصوصیات نرم‌افزار است [۵]. مهم‌ترین فایده این روش این است که آزمون‌گر به هیچ اطلاعاتی در مورد پیاده‌سازی نیاز ندارد [۶].

تاکنون تکنیک‌های مختلفی برای تولید نمونه آزمون بهینه ارائه شده است. در این میان الگوریتم‌های فرامکا شفه‌ای سهم به سزایی را دارند. روش‌ها و الگوریتم‌های بهینه‌سازی به دو دسته الگوریتم‌های دقیق و الگوریتم‌های تقریبی تقسیم‌بندی می‌شوند. الگوریتم‌های دقیق قادر به یافتن جواب بهینه به صورت دقیق هستند اما در مورد مسائل بهینه‌سازی سخت کارایی ندارند و زمان حل آن‌ها در این مسائل به صورت نمایی افزایش می‌یابد. الگوریتم‌های تقریبی قادر به یافتن جواب‌های خوب (نزدیک به بهینه) در زمان حل کوتاه برای مسائل بهینه‌سازی سخت هستند. این الگوریتم‌ها به سه دسته الگوریتم‌های مکاشفه‌ای و فرامکاشفه‌ای و فوق مکاشفه‌ای بخش‌بندی می‌شوند. دو مشکل اصلی الگوریتم‌های مکاشفه‌ای، فرار گرفتن در بهینه‌های محلی و ناتوانی آن‌ها برای کاربرد در مسائل گوناگون است. الگوریتم‌های فرامکاشفه‌ای یکی از انواع الگوریتم‌های بهینه‌سازی تقریبی هستند که دارای راهکارهای برون‌رفت از بهینه محلی می‌باشند و قابل کاربرد در

پوشش به جای در نظر گرفتن تمام ستون‌ها، ترکیب ۲ ستون در نظر گرفته می‌شود (ستون‌های ۱ و ۲، ستون‌های ۱ و ۳، ستون‌های ۲ و ۳). در صورتی که در تمامی این جفت ستون‌ها مقادیر ۰، ۰۱، ۱۰ و ۱۱ وجود داشته باشد به معنای پوشش کامل با معیار ۲-ستونی خواهد بود [۲۲].

جدول ۱: حالات آزمون سه پارامتر بولین [۲۲]

K	A	B	C
۱	۰	۰	۰
۲	۰	۰	۱
۳	۰	۱	۰
۴	۰	۱	۱
۵	۱	۰	۰
۶	۱	۰	۱
۷	۱	۱	۰
۸	۱	۱	۱

تعریف ۱: $CA(N; t, k, v)$ یک آرایه $N \times k$ بر روی v نماد است که هر زیر آرایه $N \times t$ از آن، تمام اشکال t تایی از آن v نماد را حداقل یکبار پوشش می‌دهد. در چنین آرایه‌ای به t قوه گفته می‌شود [۲۳، ۲۴] که تعداد کل پوشش‌ها از رابطه (۱) به دست می‌آید.

جدول ۲: دنباله آزمون ۲-ستونی با ورودی ۳ پارامتر بولین [۲۲]

K	A	B	C
۱	۰	۰	۰
۲	۰	۱	۱
۳	۱	۰	۱
۴	۱	۱	۰

به‌عنوان مثال $CA(4; 2, 3, 2)$ یک آرایه 4×3 بر روی دو نماد $(0, 1)$ که هر زیر آرایه 2×2 از آن تمام حالت‌های ممکن $\{0, 0\}$ ، $\{0, 1\}$ ، $\{1, 0\}$ و $\{1, 1\}$ را حداقل یکبار پوشش می‌دهد. همان طوری که در جدول ۲ ملاحظه می‌شود تعداد سطرها از $2^3=8$ به ۴ سطر کاهش پیدا می‌کند.

$$CA = \binom{k}{t} v^t \quad (1)$$

۲-۲- الگوریتم جستجوی تپهنوردی

الگوریتم جستجوی تپهنوردی از ابتدایی‌ترین تکنیک‌های جستجوی محلی است. الگوریتم جستجوی تپهنوردی، همانند شکل ۱ حلقه‌ای است که در جهت افزایش مقدار حرکت می‌کند (به‌طرف بالای تپه). وقتی به "قله‌ای" رسید که هیچ همسایه‌ای از آن بلندتر نیست، خاتمه می‌یابد. این الگوریتم، درخت جستجو را نگه‌داری نمی‌کند. لذا گره داده فعلی فقط باید حالت و مقدار تابع هدف را نگه‌داری کند. تپهنوردی به همسایه‌های حالت فعلی نگاه می‌کند. این سیاست ساده دارای سه اشکال است:

ایرادى که به این استراتژی وارد است زمان طولانی برای تولید دنباله آزمون است.

این پژوهش با ترکیب الگوریتم جستجوی تپهنوردی و الگوریتم جستجوی خفاش، دنباله آزمون بهینه را تولید می‌کند. دنباله آزمون تولیدشده از لحاظ اندازه آرایه از سایر استراتژی‌های موجود بهتر عمل می‌کند و از لحاظ زمان تولید نیز دارای خروجی مطلوبی است.

در ادامه مقاله در بخش ۲ با عنوان تعاریف و مفاهیم بنیادی به تشریح مفاهیمی مانند آرایه متعامد، پوشش آرایه و الگوریتم تپهنوردی و الگوریتم خفاش پرداخته می‌شود. در بخش ۳ طرح مسئله و چرایی انجام پژوهش بررسی می‌گردد. بخش ۴ به تشریح کامل راه‌حل پیشنهادی خواهد پرداخت و نتایج راهکار پیشنهادی در بخش ۵ نشان داده شده است. در ادامه این بخش نتایج مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و با سایر استراتژی‌های موجود مقایسه می‌گردد. در بخش ۵ نیز به جمع‌بندی و نتیجه‌گیری مختصری در خصوص پژوهش اشاره می‌شود و ویژگی‌های روش پیشنهادی و کارهایی که می‌توان در آینده بر روی آن متمرکز شد مطرح شده است.

۲- تعاریف و مفاهیم بنیادی

در این بخش ابتدا به تعاریف مهمی که در حوزه آزمون نرم‌افزار مطرح هستند پرداخته می‌شود. سپس مفاهیم مربوط به الگوریتم‌های فرامکاشف‌های تپهنوردی و خفاش شرح داده می‌شود.

۲-۱- آزمون آرایه متعامد^۷

دامنه ورودی بسیاری از برنامه‌های کاربردی محدود است. یعنی تعداد پارامترهای ورودی، کوچک و مقادیری که هر یک از پارامترها به خود می‌گیرند دارای مرز مشخصی هستند. هنگامی که این اعداد بسیار کوچک باشند (مثلاً ۳ پارامتر ورودی که هر یک ۲ مقدار (۰ و ۱) مجزا می‌گیرند)، می‌توان تمام حالت‌های ورودی را در نظر گرفت و پردازش دامنه ورودی را به‌طور جامع، مورد آزمایش قرار داد (جدول ۱) ولی با رشد تعداد مقادیر ورودی و تعداد مقادیر مجزا جهت هر عنصر داده‌ای، آزمون جامع غیرعملی و امکان‌ناپذیر می‌شود. آزمون آرایه متعامد را می‌توان در مورد مسائلی به کاربرد که در آن‌ها دامنه ورودی نسبتاً کوچک است و برای اجرای آزمون جامع بیش از حد بزرگ است، معیار T -ستونی در یافتن خطاهای مرتبط با خطاهای ناحیه‌ای مفید واقع می‌شود. خطای ناحیه‌ای به گروهی از خطاها اطلاق می‌شود که به منطق نادرست در نقطه‌ای از یک برنامه مربوط می‌شوند.

برای نشان دادن اختلاف میان معیار پوشش T -ستونی و روش سنتی "یک عنصر ورودی در هر نوبت"، سیستمی را در نظر بگیرید که دارای سه ورودی x و y و z که هر یک از این عناصر ورودی دارای دو مقدار (۰ و ۱) هستند که $2^3=8$ نمونه آزمون متفاوت امکان‌پذیر است (جدول ۱). حال اگر مجموع آزمون پوششی سه پارامتر بولین فوق با روش T -ستونی محاسبه گردد، حاصل جدول ۲ است. در این معیار

ها حدود ۱۰ تا ۲۰ انفجار صوتی در هر ثانیه منتشر می‌کنند. در هنگام شکار زمانی که در نزدیکی شکار هستند سرعت انتشار پالس می‌تواند تا حدود ۲۰۰ پالس در هر ثانیه برسد. اگر ما برخی از ویژگی انعکاس صدای خفاش‌ها را به صورت ایده آل درآوریم، می‌توانیم از الگوریتم‌های مختلف خفاش الهام گرفته یا الگوریتم خفاش را توسعه دهیم. برای سادگی، از قوانین تقریبی زیر استفاده می‌شود:

همه خفاش‌ها از انعکاس صدا برای تعیین فاصله استفاده می‌کنند و آن‌ها نیز تفاوت بین مواد غذایی / شکار و موانع پیش رو را به صورت خارق‌العاده‌ای می‌دانند.

پرواز خفاش‌ها به صورت تصادفی با سرعت V_i و در مکان X_i با فرکانس ثابت f_{min} و طول موج مختلف λ و بلندی صدا A_0 برای جستجوی طعمه صورت می‌گیرد و می‌توانند به طور خودکار طول موج (یا فرکانس) امواج پخش شده خود را تنظیم کنند، و نرخ امواج انتشار R_2 را با توجه به نزدیکی هدف خود را تنظیم کنند.

اگرچه بلندی صدا می‌تواند در بسیاری جهات متفاوت باشد، فرض خواهد شد که بلندی صدا از A_0 با مقادیر بزرگ (مثبت) به کمینه مقدار ثابت (A_{min}) قابل تغییر است.

برای خفاش‌ها عموماً بازه بیش از چند متر نیست. نرخ موج می‌تواند به راحتی در بازه صفر و یک باشد که صفر یعنی هیچ موجی اصلاً وجود ندارد و ۱ یعنی بیش‌ترین نرخ انتشار موج. بر اساس این فرضیات و نظریات، گام‌های پایه‌ای در الگوریتم خفاشی در شکل ۲ آورده شده است. در شبیه‌سازی‌ها معمولاً از خفاش‌های مجازی استفاده می‌شود. باید قوانینی تعریف شود که چگونه مکان‌ها و سرعت‌ها در یک جستجوی مکان بعدی تغییر کنند. راه‌حل‌ها با X_i^t و V_i^t های جدید در بازه زمانی T از رابطه (۲)، رابطه (۳) و رابطه (۴) به دست می‌آیند [۲۶].

$$f_i = f_{min} + (f_{max} - f_{min})B \quad (2)$$

$$V_i^t = V_i^{t-1} + (X_i^t - X_*)f_i \quad (3)$$

$$X_i^t = X_i^{t-1} + V_i^t \quad (4)$$

۳- طرح مسئله

سیستم‌های نرم‌افزاری باید دارای قابلیت اعتماد بالایی باشند. برای رسیدن به این هدف، نرم‌افزار باید با نمونه‌های آزمون کافی آزمایش شود. آزمون نرم‌افزار یک فاز حیاتی در توسعه نرم‌افزار است. اغلب، تعداد نمونه‌های آزمون بسیار زیاد است که بررسی تمامی آن‌ها زمان‌بر است. با حذف نمونه‌های آزمون افزونه می‌توان به زیرمجموعه‌ای از دنباله‌های آزمون رسید که پوشش کامل را دربر بگیرد. آزمون‌گر به مجموعه‌ای از نمونه آزمون نیاز دارد که اهداف آزمون را ارضاء کند.

بیشینه محلی^۸: قله‌ای است که بلندتر از هر یک از همسایه‌هایش است، اما از بیشینه سراسری کوتاه‌تر است. الگوریتم‌های تپه‌نوردی که به مجاورت بیشینه محلی می‌رسند، به طرف بالا و به سمت قله حرکت می‌کنند و از آن پس متوقف می‌شوند.

فلات^۹: فلات می‌تواند یک بیشینه محلی مسطح باشد که هیچ خروجی به سمت بالا وجود ندارد، که از طریق آن پیشروی کند.

```
function HILL-CLIMBING(problem) returns a solution state
inputs: problem, a problem
static: current, a node
next, a node
current ← MAKE-NODE(INITIAL-STATE[problem])
loop do
  next ← a highest-valued successor of current
  if VALUE[next] < VALUE[current] then return current
  current ← next
end
```

شکل ۱: شبه‌کد الگوریتم تپه‌نوردی [۲۵]

برآمدگی‌ها^{۱۰}: برآمدگی‌ها منجر به دنباله‌ای از بیشینه‌های محلی می‌شوند که عبور از آن برای الگوریتم‌های حریصانه دشوار است.

در هر یک از این موارد، الگوریتم به نقطه‌ای می‌رسد که پیشروی از آن ممکن نیست. در صورت رخ دادن هر یک از حالت‌های فوق می‌توان الگوریتم را از یک نقطه متفاوت شروع کرد. این راه‌اندازی مجدد تصادفی الگوریتم^{۱۱} تپه‌نوردی روال را به سمت مقادیر جدید هدایت می‌کند و تا زمانی که به نتیجه دلخواه برسد و یا تعداد تکرار حلقه به حداکثر برسد الگوریتم ادامه خواهد داشت [۲۵].

۲-۳- الگوریتم جستجوی خفاش

یکی از الگوریتم‌های الهام‌گرفته از طبیعت الگوریتم جستجوی خفاش است. توانایی خفاش‌های کوچک در انعکاس صدا این موجودات را قادر می‌سازد که حتی در تاریکی کامل هم طعمه خود را پیدا کنند و بین انواع مختلف حشرات تفاوت قائل شوند. خفاش‌های کوچک از یک نوع سونار (دستگاه کاشف زیردریایی به وسیله امواج صوتی) که انعکاس صدا نامیده می‌شود برای تشخیص طعمه، اجتناب از موانع و رد شدن از شکاف لانه استفاده می‌کنند. این خفاش‌ها یک پالس، صدای بسیار بلند را منتشر می‌کنند و به اکو صدای اشیاء اطراف گوش می‌دهند. پالس آن‌ها متفاوت است که با استراتژی شکار آن‌ها در ارتباط است. بسیاری از خفاش‌ها از فرکانس با طول موج کوتاه استفاده می‌کنند در حالی که دیگران در اغلب موارد از سیگنال‌های با فرکانس ثابت برای انعکاس صدا استفاده می‌کنند. پهنای باند سیگنال‌ها متفاوت هستند و به گونه خفاش‌ها بستگی دارد. محدوده فرکانس برای بسیاری از گونه‌های خفاش‌ها بین ۲۵kHz تا ۱۰۰kHz است. هر چند بعضی از گونه‌ها می‌توانند فرکانس‌های بالاتر تا ۱۵۰kHz منتشر کنند. هر انفجار مافوق صوت ممکن است به طور معمول ۵ تا ۲۰ میلی‌ثانیه طول بکشد و خفاش

```

Objective function  $f(x)$ ,  $x = (x_1, \dots, x_d)^T$ 
Initialize the bat population  $x_i$  ( $i = 1, 2, \dots, n$ ) and  $v_i$ 
Define pulse frequency  $f_i$  at  $x_i$ 
Initialize pulse rates  $r_i$  and the loudness  $A_i$ 
while ( $t < \text{Max number of iterations}$ )
  Generate new solutions by adjusting frequency,
  and updating velocities and locations/solutions [equations (2) to (4)]
  if ( $\text{rand} > r_i$ )
    Select a solution among the best solutions
    Generate a local solution around the selected best solution
  end if
  Generate a new solution by flying randomly
  if ( $\text{rand} < A_i$  &  $f(x_i) < f(x^*)$ )
    Accept the new solutions
    Increase  $r_i$  and reduce  $A_i$ 
  end if
  Rank the bats and find the current best  $x$ .
end while
Postprocess results and visualization

```

شکل ۲: شبه کد الگوریتم خفاش [۲۶].

مراحل اجرای الگوریتم پیشنهادی در شکل ۳ نشان داده شده است. در الگوریتم تولید $CA(N; t, k, v)$ هر ذره شامل دو قسمت داده و وزن است. داده‌ها از یک آرایه k عنصری تشکیل شده است که مقادیر عناصر آن بین ۰ تا $v-1$ است و وزن آن از تابع ارزیابی به دست می‌آید. در گام اول از آنجایی که وزن سطر اول دنباله آزمون برای تمامی مقادیر $X_i(t)$ برابر $C(k, t)$ خواهد بود، لذا سطر اول به طور تصادف انتخاب می‌گردد. الگوریتم پیشنهادی دارای دو حلقه اصلی است که اولین حلقه تعداد کل تکرار را مشخص می‌کند. در پیاده‌سازی‌های معمول پس از پایان این حلقه به یک جواب نهایی برای مسئله خواهیم رسید اما ماهیت تولید دنباله آزمون به گونه‌ای است که در هر تکرار یک نمونه آزمون از دنباله آزمون انتخاب می‌شود و این نمونه آزمون هیچگونه تأثیری بر مراحل بعدی اجرای حلقه نخواهد داشت، به همین دلیل در ابتدای این حلقه بهترین مقدار (best) به طور تصادف انتخاب خواهد شد. دیگر حلقه در الگوریتم پیشنهادی به تعداد جمعیت ذرات تکرار خواهد شد که این مقدار با توجه به پارامترهای ورودی CA بین ۸۰ تا ۵۰۰ متغیر است که در داخل این حلقه پس از تولید مقدار جدید $X_i(t)$ و ایجاد همسایه برای best وزن هر یک محاسبه می‌گردد و best با بهترین مقدار عوض خواهد شد. در پایان این حلقه best به دنباله آزمون اضافه می‌گردد و تا زمانی که پوشش کامل شود الگوریتم ادامه خواهد داشت. تابع تولید همسایه یک تابع ساده و نحوه عمل کرد آن به صورتی است که ۲ یا ۳ عنصر از k عنصر را به صورت تصادفی انتخاب و برای هر یک مقداری تصادفی بین ۰ و $v-1$ انتخاب می‌کند. از آنجایی که این تغییر بر روی بهترین مقدار صورت خواهد گرفت لذا تابع بسیار مؤثر بوده و اصلی‌ترین دلیل برتری آن نسبت به دیگر پژوهش‌ها است.

این مجموعه از نمونه‌های آزمون به عنوان دنباله آزمون شناخته می‌شوند. در هنگام تولید نمونه آزمون ممکن است نمونه آزمون حذف شود که باعث ارضاء نشدن هدف آزمون گردد. بنابراین دنباله آزمون تولید شده باید زیرمجموعه‌ای از دنباله‌های آزمون اصلی باشد که هدف آزمون را ارضاء کند. در این پژوهش راهکار ترکیبی با استفاده از الگوریتم‌های فرامکاشف‌های ارائه خواهد شد. روش پیشنهادی برای انتخاب دنباله آزمون از استراتژی چندستونی و ترکیب الگوریتم‌های تپه‌نوردی-خفاش استفاده می‌کند که مجموعه آزمون کمینه را با بیش‌ترین پوشش حالت‌های آزمون به دست می‌آورد.

۴- راه حل پیشنهادی

راهکار جدیدی که در این پژوهش ارائه شده است استفاده ترکیبی الگوریتم‌های جستجوی خفاش و تپه‌نوردی در حوزه تولید دنباله آزمون است. این پژوهش به کمک استراتژی پوشش آرایه (CA) سعی در تولید دنباله آزمون با کم‌ترین تعداد را دارد. در این راستا جهت تولید دنباله آزمون کمینه با تغییرات در الگوریتم خفاش و الگوریتم تپه‌نوردی و ترکیب این دو الگوریتم، دنباله آزمون بهینه را تولید می‌کند. یکی از زمان‌برترین مراحل تولید دنباله آزمون تابع ارزیابی است که برابر با پوشش‌های جدیدی است که در دنباله آزمون وجود ندارد. هنگامی که تعداد کل پوشش‌های جدید به رابطه (۱) برسد به معنای پوشش کامل است و الگوریتم در آن زمان پایان می‌پذیرد و در صورتی که تعداد تکرار الگوریتم پایان یابد و پوشش به حدنصاب نرسد الگوریتم قادر به تولید دنباله آزمون نخواهد بود.

```

Initialize Parameters
TS=0
Randomly initialize Best
TS=TS U best
While (t<number of iteration and max_weight>0)
    Randomly initialize Best
    Best.weight=max_weight
    For i=1 to population size
        Randomly initialize particle  $x_i(t)$  and  $v_i(t)=0$ 
        updating velocities [equations (2)]
         $x_i(t)=best+v_i(t)$ 
        compute the weight of coverage for  $x_i(t)$ 
        for j=1 to neighborhoods count
            generate new neighborhood
            compute the weight of coverage for neighborhood
            if weight(best)<weight(neighborhood)
                best=neighborhood
        if weight(best)<weight( $x_i(t)$ )
            best= $x_i(t)$ 
    TS=TS U best
    Max_weight=max_weight-weight(best)
End while

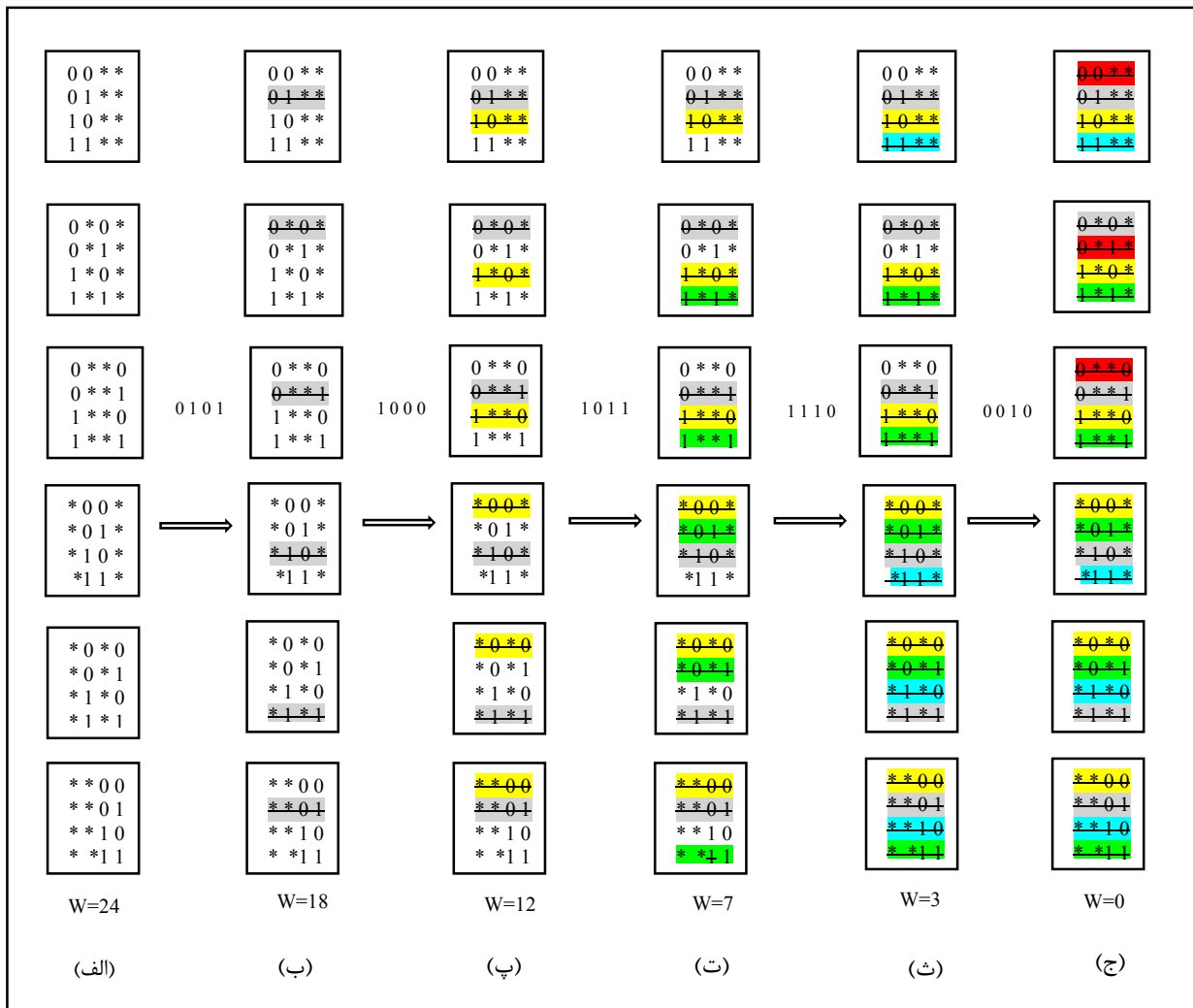
```

شکل ۳: ترکیب الگوریتم‌های خفاش و تپه‌نوردی برای تولید دنباله

۵- ارزیابی

ارزیابی استخراج دنباله آزمون به دو دسته کلی اندازه آرایه^{۱۲} و زمان^{۱۳} استخراج دنباله آزمون تقسیم می‌شود. بررسی زمان تولید دنباله آزمون به دو دلیل امکان‌پذیر نیست. برخی از استراتژی‌ها (SA, Density.ACA, ParaOrder) در دسترس عموم قرار ندارند، از این رو باید به‌ناچار از نتایج منتشر شده در نشریات استفاده شود که به دلیل تفاوت در بستر سخت‌افزاری و سیستم‌عامل، مقایسه عادلانه بسیار دشوار خواهد بود. و در مقابل اندازه آرایه وابسته به محیط اجرایی نخواهد بود و تنها دلیل مؤثر بر این معیار مراحل اجرای الگوریتم است. در این ارزیابی نمایش برجسته^{۱۴} نمایانگر کم‌ترین مقدار در پیکربندی مربوطه است. واژه NA^{15} به مفهوم دسترسی به دنباله آزمون در مدت‌زمان بیش از یک روز یا عدم انتشار در نشریات است و NS^{16} عدم توانایی استراتژی در تولید دنباله آزمون در پیکربندی مربوطه است [۱۰]. مشخصات بستر سخت‌افزاری برای اجرای روش پیشنهادی عبارتند از: Windows 7، 2.20GHz core™ i7QM CPU، RAM و 6GB. و کدنویسی آن در محیط MATLAB R2013b انجام گرفته است. در راستای ارزیابی راهکار پیشنهادی سعی خواهد شد نتایج استخراج شده از الگوریتم تا حد امکان با تمامی الگوریتم‌ها و استراتژی‌های موجود اعم از استراتژی‌های مبتنی بر محاسبات محض و استراتژی‌های مبتنی بر هوش مصنوعی مقایسه گردد و برتری الگوریتم حداقل در یک یا چند پیکربندی نسبت به استراتژی‌های دیگر نشان داده شود.

برای تشریح بیش‌تر راهکار پیشنهادی مراحل الگوریتم بر روی مثال CA (N:۲,۴,۲) پیاده‌سازی می‌شود. ابتدا تعداد کل پوشش از رابطه (۱) محاسبه می‌گردد که این مقدار مطابق شکل ۴-الف برابر ۲۴ خواهد بود. درگام بعدی به‌صورت تصادفی نمونه آزمون ($TC=0.101$) تولید خواهد شد. که تعداد پوشش‌های جدید برابر ۶ نمونه آزمون است. این مقدار از تطبیق نمونه آزمون (شکل ۴-ب) با 0.101 ، 0.000 ، 0.001 ، 0.010 ، 0.011 ، 0.010 و 0.011 به دست می‌آید سپس نمونه‌های آزمون پوشش داده‌شده از لیست پوشش حذف و مقدار آن نیز از تعداد کل پوشش کسر می‌شود و نمونه آزمون به دنباله آزمون اضافه می‌گردد ($TS=0.101$). تعداد پوشش‌های باقی‌مانده در این مرحله به ۱۸ خواهد رسید. در گام بعد برای تمامی ذرات الگوریتم، مقدار تصادفی تولید می‌گردد و پوشش باقی‌مانده آن‌ها نیز برابر ۱۸ می‌شود. مقدار هریک از ذرات با تغییر مختصر در رابطه (۲)، رابطه (۳) و رابطه (۴) تولید می‌گردد که این تغییر از [۲۷] گرفته شده است. پس از آن در هر تکرار ۲ همسایه برای بهترین مقدار به دست می‌آید. پس از تولید همسایه وزن ذره جدید و همسایه‌ها محاسبه می‌گردد. در صورتی که وزن آن‌ها بیش‌تر از بهترین مقدار بود آن را جایگزین می‌کند. مطابق شکل ۳ دفعات تکرار این حلقه برابر جمعیت ذرات است. پس از اتمام این حلقه به $TC=1000$ خواهد رسید که $w=6$ است. در ادامه مقدار وزن کل ($W=18-6$)، لیست پوشش (شکل ۴-پ) و لیست دنباله آزمون ($TS=TSU1000$) بروز می‌شود. گام بعدی $TC=1011$ (شکل ۴-ت) با وزن برابر ۵ انتخاب می‌گردد و به لیست اضافه می‌شود. مرحله بعد $TC=1110$ با وزن ۴ (شکل ۴-ث) و در آخرین مرحله $TC=0010$ با وزن ۳ (شکل ۴-ج) انتخاب می‌گردد و وزن تعداد پوشش باقی‌مانده صفر می‌شود و الگوریتم پایان می‌پذیرد.

شکل ۴: مراحل اجرای الگوریتم پیشنهادی بر روی پیکربندی CA (N: ۲, ۴, ۲)

استراتژی ITCH بهترین دنباله آزمون را استخراج می کند. در قسمت دوم جدول ۳ به بررسی $T=3$ برای $4 \leq k \leq 12$ پرداخته می شود. ابتدا به $k=4$ اشاره خواهد شد. در این پیکربندی استراتژی های ITCH، IPOG-D و PSTG بهترین نتایج را تولید می کنند. در $5 \leq k \leq 6$ الگوریتم پیشنهادی قادر به تولید دنباله آزمون با کمترین تعداد نمونه آزمون خواهد بود و در $7 \leq k \leq 8$ الگوریتم ITCH کمترین مقادیر را تولید می کند. زمانی که تعداد پارامترها از ۸ بیشتر شود رقابت فقط بین الگوریتم پیشنهادی و استراتژی PSTG خواهد بود که برای $k=9$ و $k=12$ الگوریتم پیشنهادی بهتر عمل خواهد کرد. در $k=10$ و $k=11$ نتایج یکسانی تولید می گردد. در سومین قسمت جدول ۳ نیز رقابت اصلی بین دو استراتژی مذکور خواهد بود که در $7 \leq k \leq 5$ راهکار پیشنهادی عملکرد بهتری را دارد و در $8 \leq k \leq 10$ نتایج یکسان تولید می گردد. استراتژی PSTG در $11 \leq k \leq 12$ نتایج بهتری را ارائه می کند. در این پیکربندی استراتژی CTE-X دیگر قادر به تولید دنباله آزمون نخواهد بود و سایر استراتژی ها نیز نتایج قابل قبولی را تولید نمی کنند.

برای ارزیابی الگوریتم پیشنهادی از نتایج منتشر شده در [۱۰، ۲۸] استفاده خواهد شد که شامل چند پیکربندی از CA (N: t, p, v) است. در پیکربندی نخست $2 \leq T \leq 4$ و $3 \leq k \leq 12$ که هر یک از پارامترها دارای سه مقدار ($v=3$) می باشند. در جدول ۳ و جدول ۴ الگوریتم پیشنهادی با استراتژی های مبتنی بر محاسبه محض مانند Jenney, Tconfig, ITCH, TVG, CTE-XL, IPOG-D و استراتژی مبتنی بر هوش مصنوعی PSTG مقایسه می گردد. همان طور که در جدول ۳ نشان داده شده است برای $T=2$ و $k=3$ استراتژی های Jenney, ITCH, PSTG و الگوریتم پیشنهادی دنباله آزمون با اندازه ۹ نمونه آزمون را تولید خواهند کرد که از سایر استراتژی های موجود بهتر عمل می کنند و برای $k=4$ استراتژی های ITCH, PSTG و الگوریتم پیشنهادی بهترین دنباله آزمون را تولید می کند. در $k=5$ و $k=6$ استراتژی PSTG و الگوریتم پیشنهادی بهترین عملکرد را دارند. زمانی که تعداد پارامترها به ۷ برسد راهکار پیشنهادی با تولید دنباله آزمون با اندازه ۱۴ بهترین عملکرد را در بین استراتژی های موجود دارد، اما برای $8 \leq k \leq 12$

جدول ۳: تعداد نمونه آزمون CA (N: t, k, v) برای $3 \leq k \leq 12$ سه مقدار

T	K	Jenny	TConfig	ITCH	PICT	TVG	CTE-XL	IPOG-D	IPOG	PSTG	HC-BAT
---	---	-------	---------	------	------	-----	--------	--------	------	------	--------

۲	۳	۹	۱۰	۹	۱۰	۱۰	۱۰	۱۵	۱۱	۹	۹	
	۴	۱۳	۱۰	۹	۱۳	۱۲	۱۴	۱۵	۱۲	۹	۹	
	۵	۱۴	۱۴	۱۵	۱۳	۱۳	۱۴	۱۵	۱۴	۱۲	۱۲	
	۶	۱۵	۱۵	۱۵	۱۴	۱۵	۱۴	۱۷	۱۵	۱۳	۱۳	
	۷	۱۶	۱۵	۱۵	۱۶	۱۵	۱۶	۱۸	۱۷	۱۵	۱۴	
	۸	۱۷	۱۷	۱۵	۱۶	۱۵	۱۷	۱۸	۱۷	۱۵	۱۵	
	۹	۱۸	۱۷	۱۵	۱۷	۱۵	۱۸	۲۰	۱۷	۱۷	۱۶	
	۱۰	۱۹	۱۷	۱۵	۱۸	۱۶	۱۸	۲۰	۲۰	۱۷	۱۷	
	۱۱	۱۷	۲۰	۱۵	۱۸	۱۶	۲۰	۲۱	۲۰	۱۷	۱۷	
	۱۲	۱۹	۲۰	۱۵	۱۹	۱۶	۲۰	۲۱	۲۰	۱۸	۱۷	
	۳	۴	۳۴	۳۲	۳۷	۳۴	۳۴	۳۴	۲۷	۳۹	۲۷	۲۸
		۵	۴۰	۴۰	۴۵	۴۳	۴۱	۴۳	۴۹	۴۳	۳۹	۳۸
۶		۵۱	۴۸	۴۵	۴۸	۴۹	۵۲	۴۹	۵۳	۴۵	۴۳	
۷		۵۱	۵۵	۴۵	۵۱	۵۵	۵۴	۶۳	۵۷	۵۰	۴۹	
۸		۵۸	۵۸	۴۵	۵۹	۶۰	۶۳	۶۳	۶۳	۵۴	۵۳	
۹		۶۲	۶۴	۷۵	۶۳	۶۴	۶۶	۷۱	۶۵	۵۸	۵۷	
۱۰		۶۵	۶۸	۷۵	۶۵	۶۸	۷۱	۷۱	۶۸	۶۲	۶۲	
۱۱		۶۵	۷۲	۷۵	۷۰	۶۹	۷۶	۸۳	۷۶	۶۴	۶۴	
۱۲		۶۸	۷۷	۷۵	۷۲	۷۰	۷۹	۸۳	۷۶	۶۷	۶۶	
۴		۵	۱۰۹	۹۷	۱۵۳	۱۰۰	۱۰۵		NS	۱۱۵	۹۶	۹۳
		۶	۱۴۰	۱۴۱	۱۵۳	۱۴۲	۱۳۹		۲۳۴	۱۸۱	۱۳۳	۱۳۲
		۷	۱۶۹	۱۶۶	۲۱۶	۱۶۸	۱۷۲		NS	۱۸۵	۱۵۵	۱۵۴
	۸	۱۸۷	۱۹۰	۲۱۶	۱۸۹	۱۹۲	NS	۳۸۴	۲۰۳	۱۷۵	۱۷۵	
	۹	۲۰۶	۲۱۳	۳۰۶	۲۱۱	۲۱۵		NS	۲۳۸	۱۹۵	۱۹۵	
	۱۰	۲۲۱	۲۳۵	۳۳۶	۲۳۱	۲۳۳		۴۹۸	۲۴۱	۲۱۰	۲۱۰	
	۱۱	۲۳۵	۲۵۸	۳۴۸	۲۴۹	۲۵۰		NS	۲۷۲	۲۲۲	۲۲۵	
	۱۲	۲۵۲	۲۷۲	۳۷۲	۲۶۹	۲۶۸		۶۵۶	۲۷۵	۲۴۴	۲۴۵	

نیز نتایج قابل قبولی را تولید می‌کند. در قسمت دوم جدول ۴ به بررسی دنباله آزمون با $T=3$ پرداخته می‌شود. الگوریتم ITCH در $2 \leq v \leq 5$ بهترین مقادیر را استخراج می‌کند که در این پیکربندی الگوریتم پیشنهادی و استراتژی PSTG در $v=2$ و $v=5$ و همچنین استراتژی‌های Tconfig و IPOG-D در $v=4$ مقادیر مشابه با استراتژی ITCH تولید خواهند کرد.

در قسمت بعدی بهترین نتایج را استراتژی PSTG و راهکار پیشنهادی تولید می‌کنند که راهکار پیشنهادی در $2 \leq v \leq 3$ نسبت به استراتژی PSTG عملکرد بهتری دارد و در $4 \leq v \leq 5$ استراتژی PSTG بهتر عمل می‌کند، که نتایج حاصله از دو استراتژی بسیار نزدیک است. در این پیکربندی استراتژی ITCH دیگر نتایج قابل قبولی را استخراج نمی‌کند و استراتژی‌های CTE-XL و IPOG-D در حالت NS قرار دارند و قادر به تولید دنباله آزمون نخواهند بود. در قسمت آخر جدول ۴ نتایج $T=5$ مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. در این پیکربندی برای $v=2$ الگوریتم پیشنهادی و استراتژی PSTG با تولید ۵۳ نمونه آزمون بهترین نتیجه را در بین سایر استراتژی‌ها دارد.

در ادامه ارزیابی به بررسی جدول ۴ پرداخته می‌شود. پیکربندی در این جدول به گونه‌ای است که تعداد پارامتر ثابت ($k=7$) و مقادیر پارامترها متغیر خواهد بود که این مقادیر بین ۲ تا ۵ است. در این قسمت نیز همانند بخش ارزیابی قبل به بررسی استراتژی‌های Jenney، TConfig، ITCH، TVG، CTE-XL، POG، IPOG-D و PSTG پرداخته می‌شود. جدول ۴ شامل ۴ قسمت برای مقادیر $2 \leq T \leq 5$ است. در قسمت اول دنباله آزمون به اندازه ۶ نمونه آزمون بهترین عمل کرد را خواهند داشت. لازم به ذکر است که فقط در این مورد خاص الگوریتم پیشنهادی در صورتی قادر به تولید دنباله آزمون با این اندازه خواهد بود که تعداد جمعیت ذرات بسیار کوچک در نظر بگیریم با این کار الگوریتم در بعضی از تکرارها به نمونه آزمون با وزن بالا نخواهد رسید که این امر در این پیکربندی مفید واقع می‌شود. می‌توان نتیجه گرفت که همیشه انتخاب نمونه آزمون با بیشترین وزن لزوماً بهترین جواب برای مسئله نخواهد بود. در ادامه ارزیابی برای $v=3$ نیز سه استراتژی فوق الذکر بهترین دنباله آزمون‌ها را تولید خواهند کرد. در $v=4$ و $v=5$ راهکار پیشنهادی بهترین دنباله آزمون را تولید می‌کند. در این پیکربندی استراتژی PSTG

جدول ۴: تعداد نمونه آزمون CA (N: t, k, v) برای $2 \leq v \leq 5$ با $k=7$

T	v	Jenny	TConfig	ITCH	PICT	TVG	CTE-XL	IPOG-D	IPOG	PSTG	HC-BAT
۲	۲	۸	۷	۶	۷	۷	۸	۸	۸	۶	۶
	۳	۱۶	۱۵	۱۵	۱۶	۱۵	۱۶	۱۸	۱۷	۱۵	۱۵
	۴	۲۷	۲۸	۲۸	۲۷	۲۷	۳۰	۲۸	۲۸	۲۶	۲۵
۳	۲	۱۴	۱۶	۱۳	۱۵	۱۵	۱۵	۱۴	۱۹	۱۳	۱۳
	۳	۵۱	۵۵	۴۵	۵۱	۵۵	۵۴	۶۳	۵۷	۵۰	۴۹
	۴	۱۲۴	۱۱۲	۱۱۲	۱۲۴	۱۳۴	۱۳۶	۱۱۲	۲۰۸	۱۱۶	۱۱۶
۴	۲	۳۱	۳۶	۴۰	۳۲	۳۱			۴۸	۲۹	۲۷
	۳	۱۶۹	۱۶۶	۲۱۶	۱۶۸	۱۶۷	NS	NS	۱۸۵	۱۵۵	۱۵۴
	۴	۵۱۷	۵۶۸	۷۰۴	۵۲۹	۵۵۹			۵۰۹	۴۸۷	۴۹۰
۵	۲	۵۷	۵۶		۵۷	۵۹		۹۶	۱۲۸	۵۳	۵۳
	۳	۴۵۸	۴۷۷	NS	۴۵۲	۴۶۴	NS	۷۳۵	۶۰۸	۴۴۱	۴۳۹
	۴	۱۹۳۸	۱۷۹۲		۱۹۳۳	۲۰۱۰		۳۱۱۸	۲۵۶۰	۱۸۲۶	۱۸۲۶
	۵	۵۸۹۵	NA		۵۸۱۴	۶۲۵۷		۹۴۶۵	۸۰۹۱	۵۴۷۴	۵۴۷۵

نیست. الگوریتم پیشنهادی در این پیکربندی‌ها نتایج برابر با کم‌ترین دنباله آزمون را استخراج نموده است.

آخرین ارزیابی اندازه آرایه بر روی $CA(N:t, 10, 2)$ برای $10 \leq T \leq 2$ صورت خواهد گرفت. در $T=2, T=3, T=5, T=9$ استراتژی HSS بهترین نتایج ممکن را تولید می‌کند و در $T=4$ و $T=6$ استراتژی‌های HSS، PSTG و راهکار پیشنهادی دنباله آزمون با کم‌ترین مقدار را استخراج نموده‌اند. اما برای $T=7$ راهکار پیشنهادی بهترین مقدار را تولید می‌کند. در $T=8$ دو استراتژی HSS و راهکار پیشنهادی بهترین مقادیر را تولید می‌کند. در $T=10$ دو استراتژی مذکور و استراتژی Jenny مطلوب‌ترین نتایج را استخراج نموده‌اند. همان‌طور که در جدول ۶ نشان داده شده است استراتژی‌های Jenny، Tconfig و IPOG برای $T \geq 7$ قادر به تولید دنباله آزمون نخواهند بود.

جدول ۶: تعداد نمونه آزمون $CA(N:t, 10, 2)$

T	HSS	IPOG	Jenny	TConfig	PSTG	HC-BAT
۲	۷	۱۰	۱۰	۹	۸	۷
۳	۱۶	۱۹	۱۸	۲۰	۱۷	۱۷
۴	۳۷	۴۹	۳۹	۴۵	۳۷	۳۷
۵	۸۱	۱۵۸	۸۷	۹۵	۸۲	۸۵
۶	۱۵۸	۲۵۲	۱۶۹	۱۸۳	۱۵۸	۱۵۸
۷	۲۹۸	NS	۳۱۱	NS	NS	۲۹۴
۸	۴۹۸	NS	۳۲۱	NS	NS	۴۹۸
۹	۵۱۲	NS	۷۸۸	NS	NS	۶۷۳
۱۰	۱۰۲۴	NS	۱۰۲۴	NS	NS	۱۰۲۴

همان‌طوری که در ابتدای این بخش اشاره شد ارزیابی "زمان" با توجه به در دسترس نبودن سایر استراتژی‌ها و وابستگی زمان اجرا به سیستم‌عامل و سخت‌افزار، امکان‌پذیر نخواهد بود. اما برای نشان دادن زمان اجرا، راهکار پیشنهادی را بر روی دو پیکربندی $CA(N: 2, 6, 4)$ و

برای $v=3$ الگوریتم پیشنهادی با تعداد ۳۳۹ نمونه آزمون بهترین عملکرد را دارد و برای $v=4$ استراتژی Tconfig و برای $v=5$ استراتژی PSTG مقادیر کم‌تری را تولید می‌کنند. در این قسمت استراتژی ITCH و CTE-XL توانایی تولید دنباله آزمون را نخواهند داشت و در حالت NS قرار دارند.

جدول ۵: تعداد نمونه آزمون در استراتژی‌های مبتنی بر هوش مصنوعی

configuration	HSS	SA	GA	ACA	PSTG	HC-BAT
CA(N:2,4,3)	۹	۹	۹	۹	۹	۹
CA(N:2,13,3)	۱۸	۱۶	۱۷	۱۷	۱۷	۱۸
CA(N:2,10,10)	۱۵۵	NA	۱۵۷	۱۵۹	NA	۱۷۷
CA(N:2,10,5)	۴۳	NA	NA	NA	۴۵	۴۳
CA(N:3,6,3)	۳۹	۳۳	۳۳	۳۳	۴۵	۴۵
CA(N:3,6,4)	۷۰	۶۳	۶۳	۶۳	۱۰۲	۱۰۵
CA(N:3,6,5)	۱۹۹	۱۵۲	۱۲۵	۱۲۵	NA	۱۹۹
CA(N:3,7,5)	۲۳۶	۲۰۱	۲۱۸	۲۱۸	۲۲۹	۲۲۲

در ادامه ارزیابی به بررسی نتایج منتشرشده در [۲۸] پرداخته می‌شود. در این ارزیابی برتری راهکار پیشنهادی نسبت به استراتژی PSTG نشان داده می‌شود. در جدول ۵ ارزیابی روی چند پیکربندی مجزا با استراتژی‌های مبتنی بر هوش مصنوعی صورت گرفته است. همان‌طور که قبلاً اشاره شد در بین استراتژی‌های تولید دنباله آزمون بهینه برای $T=2$ و $T=3$ استراتژی SA بهترین عملکرد را دارد. اما زمانی که تعداد مقادیر پارامترها افزایش یابد و یا این که مقدار $T > 3$ باشد نتایج این استراتژی در دسترس نخواهد بود. استراتژی‌های GA و ACA نیز تقریباً شرایط یکسانی با استراتژی SA را دارند و نتایج بهتری را نسبت به سایر استراتژی‌ها تولید خواهند کرد. دیگر استراتژی قدرتمند در تولید دنباله آزمون استراتژی HSS است که نتایج قابل قبول را تولید می‌کند. استراتژی PSTG در دو مورد قادر به تولید دنباله آزمون

۶- نتیجه‌گیری و کارهای آتی

در این پژوهش راهکار جدیدی برای تولید خودکار دنباله آزمون در حوزه تست نرم‌افزار پیشنهاد شده است. راهکار پیشنهادی از ترکیب الگوریتم جستجوی تپه‌نوردی و الگوریتم جستجوی خفاش استفاده می‌کند. این راهکار برخلاف سایر الگوریتم‌های فرامکاشف‌های با ساختار نه‌چندان پیچیده نتایج به‌مراتب بهتر را استخراج می‌کند. مقدار جدید و سرعت در الگوریتم خفاش با گرایش بسیار زیاد برای بهترین مقدار ایجاد شده، سپس بهترین مقدار به‌عنوان تپه‌نورد به الگوریتم تپه‌نوردی داده می‌شود و همسایه‌های آن ایجاد می‌گردد که در صورت بهبود، با بهترین مقدار جایگزین می‌شود. به‌عنوان یکی دیگر از نقاط قوت این راهکار می‌توان به تابع ایجاد تپه‌نورد جدید اشاره کرد که این تابع با تغییر جزئی بر روی بهترین مقدار باعث دسترسی سریع به دنباله آزمون کمینه شده و نتایج ارزیابی نیز صحت این گفتار را اثبات می‌کند.

راه‌های متعددی برای گسترش این کار تحقیقاتی وجود دارد. ترکیب سایر الگوریتم‌های فرامکاشف‌های ممکن است نتایج بهتر و با سرعت بالاتری را ارائه دهد. اما چالش اصلی برای کار آینده می‌تواند تغییر در تابع برازندگی باشد. همان‌طوری که قبلاً بیان شد در بعضی از ساختارها برای رسیدن به بهترین حالت می‌بایست تعداد جمعیت ذرات را تا حد امکان پایین آورد. به‌وضوح مشخص است که این کاهش جمعیت باعث خواهد شد که در بعضی از تکرارها الگوریتم موفق به یافتن سنگین‌ترین وزن نشود و همین عامل نقطه مثبت برای ادامه الگوریتم خواهد بود. لذا می‌توان نتیجه گرفت که نمونه آزمون با وزن بالا لزوماً بهترین گزینه برای دنباله آزمون نخواهد بود. با این اوصاف تغییر تابع برازندگی می‌تواند تأثیر چشم‌گیری در حوزه تولید خودکار دنباله آزمون داشته باشد.

استراتژی‌های هوش مصنوعی با ساختار پیچیده‌ای که دارند غالباً تا قوه ۳ قادر به تولید دنباله آزمون خواهد بود که با تغییر دادن این الگوریتم‌ها و چشم پوششی از برخی توابع پیچیده، می‌تواند به‌عنوان یک راهکار جدید در کارهای آینده این پژوهش قرار گیرد.

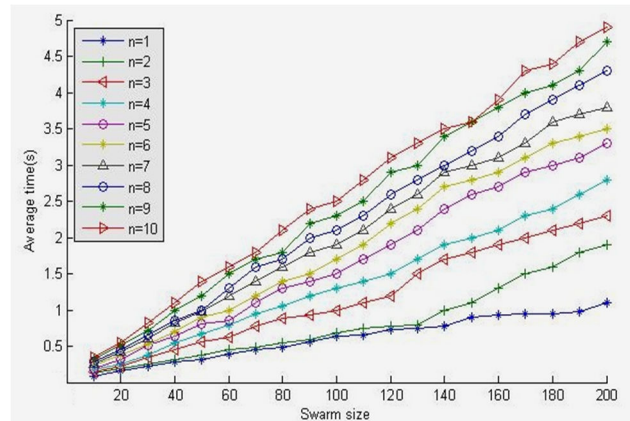
مراجع

- [1] N. Tracey, J. Clark, J. McDermid and K. Mander, "A search-based automated test-data generation framework for safety critical systems," in *Systems Engineering for Business Process Change: New Directions*, pp. 174-213, 2002.
- [2] P. Arun Babu, C. Senthil Kumar, N. Murali and T. Jayakumar, "An intuitive approach to determine test adequacy in safety-critical software," *ACM SIGSOFT Software Engineering Notes*, vol. 37, no. 5, pp. 1-10, 2012.
- [3] L. Zhao and W. Luo, "An Algorithm for Reducing Test Suite Based on Interface Parameters," *Computational Intelligence and Software Engineering (CiSE)*, pp. 1-4, 2010.

[۴] زهرا اسلامی مشککنانی، اشکان سامی، «تأثیر اندازه‌های طراحی نسبت به اندازه‌های کد در بهبود کارایی سامانه‌های آزمون خودکار»، *مجله مهندسی برق دانشگاه تبریز*، جلد ۴۲، شماره ۱، ۱۳۹۲.

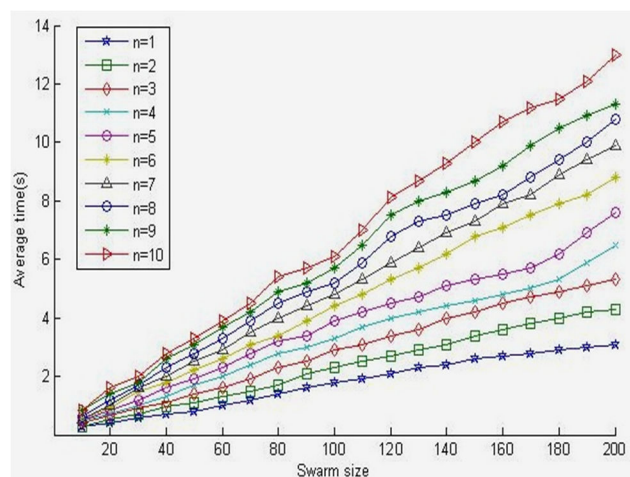
CA(N: ۳, ۷, ۵) اجرا نموده‌ایم که نتایج آن در شکل ۵ و شکل ۶ آورده شده است. زمان برای جمعیت خفاش‌ها از ۱۰ تا ۲۰۰ و تعداد همسایه‌ها (تپه‌نوردها) از ۱ تا ۱۰ مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

بهترین نتیجه به‌دست‌آمده برای پیکربندی CA(N: ۲, ۶, ۴) تعداد نمونه آزمون است. آنجایی که این تعداد نمونه آزمون برای جمعیت پایین و تعداد کم همسایه در دسترس نیست زمان برای ۲۵ تکرار در نظر گرفته می‌شود. همان‌طور که در شکل ۵ مشاهده می‌شود زمان تولید حداکثر ۵ ثانیه به طول می‌انجامد که این مقدار برای استراتژی PSTG با جمعیت به اندازه ۱۷۰ ذره برابر ۷ ثانیه خواهد بود [۱۰].

شکل ۵: میانگین زمان برای پیکربندی CA(N: ۲, ۶, ۴)

در شکل ۶ نیز زمان اجرا بر روی پیکربندی CA(N: ۲, ۷, ۵) محاسبه شده است. بهترین خروجی برای این پیکربندی در این ارزیابی زمان اجرا برای ۴۰ تکرار در نظر گرفته شده است. هنگامی که جمعیت ذرات برابر ۲۰۰ و تعداد تپه‌نوردها ۱۰ باشد زمان اجرا کم‌تر از ۱۳ ثانیه است و زمان اجرا استراتژی PSTG برای همین پیکربندی با جمعیت به تعداد ۱۷۰ ذره به ۱۷ ثانیه خواهد رسید [۱۰].

شکل ۶: میانگین زمان برای پیکربندی CA(N: ۲, ۷, ۵)

- Symposium on Software Reliability Engineering*, pp. 394-405, 2003.
- [19] X. Chen, Q. Gu, A. Li and D. Chen, "Variable Strength Interaction Testing with an Ant Colony System Approach," *Proceedings of the Asia Pacific Software Engineering Conference*, pp. 160–167, 2009.
- [20] B. S. Ahmed, K. Z. Zamli and C. P. Lim, "Constructing a T-Way Interaction Test Suite Using the Particle Swarm Optimization Approach," *International Journal of Innovative Computing and Information Control*, vol. 8, no. 1, pp. 1–10, 2011.
- [21] A. R. A. Alsewari and K. Z. Zamli, "Design and Implementation of a Harmony-Search-Based Variable-Strength t-way Testing Strategy with Constraints Support," *Information Software Technology*, vol. 54, no. 6, pp. 553–568, 2012.
- [22] I. Bashir and, R. A. Paul, "Object-oriented integration testing," *Annals of Software Engineering*, vol. 8, no. 1, pp. 187-202, 2001.
- [23] R. Kuhn, R. Kacker and Y. Lei, "Practical combinatorial testing–Beyond pairwise testing," *Browse Journals & Magazines*, vol. 10, no. 3, pp. 19-23, 2008.
- [24] A. Ganjali, *A Requirements-Based Partition Testing Framework Using Particle Swarm Optimization Technique*, Ph.D. Thesis, Master of Applied Science, In Waterloo, Ontario, Canada, 2008.
- [25] S. J. Russell and P. Norvig, *Artificial Intelligence A Modern Approach*, Computer Science, Prentice Hall, 2009.
- [26] X. S. Yang, "A New Metaheuristic Bat-Inspired Algorithm," *Nature Inspired Cooperative Strategies for Optimization*, vol. 284, pp. 65-74, 2010.
- [۲۷] مریم مرادی، رزا یوسفیان و وحید رافع، «ارائه راهکاری جهت مقابله با مشکل انفجار فضای حالت در سیستم‌های تبدیل گراف با استفاده از الگوریتم‌های پرندگان و جستجوی گرانشی»، *مجله مهندسی برق دانشگاه تبریز*، جلد ۴۵، شماره ۴، ۱۳۹۴.
- [28] M. H. M. Zabil and K. Z. Zamli, "Implementing a T-Way Test Generation Strategy Using Bees Algorithm," *International Journal of Soft Computing and Its Applications*, vol. 5, no. 3, pp. 116-126, 2013.
- [29] "Int. J. Advance Soft Compu. Appl", vol. 5, no. 3, 2013.
- [5] L. Luo, *Software Testing Techniques*, Institute for Software Research International, Carnegie Mellon University, Pittsburgh, PA15232, U.S.A., 2001.
- [6] S. Nidhra and J. Dondeti, "black box and white box testing techniques—a literature review," *International Journal of Embedded Systems and Applications (IJESA)*, vol. 2, no. 2, pp. 29-50, 2012.
- [7] T. El-Ghazali, *Metaheuristics: from design to implementation*, Wiley Publishing, 2009.
- [8] A. E. Eiben and J. E. Smith, *Introduction to Evolutionary Computing*, Amazon Publishing, 2008.
- [9] R. Neapolitan and K. Naimipour, *Foundations of Algorithms Using C++ Pseudocode*, Third Edition, Jones and Bartlett Publishers, 2004.
- [10] B. S. Ahmed, K. Z. Zamli and C. P. Lim, "Application of Particle Swarm Optimization to uniform and variable strength covering array construction," *Elsevier: Applied Soft Computing*, vol. 12, no. 4, pp.1330–134, 2012.
- [11] M. F. J. Klaib, *Development of An Automated Test Data Generation and Execution Strategy Using Combinatorial Approach*, Ph.D. Thesis, School of Electrical and Electronic Engineering, Universiti Sains Malaysia, 2009.
- [12] D. M. Cohen, S. R. Dalal, A. Kajla and G. C. Patton, "The Automatic Efficient Test Generator (AETG) System," *Proceedings of the 5th International Symposium on Software Reliability Engineering*, pp. 303–309, 1994.
- [13] D. M. Cohen, S. R. Dalal, M. L. Fredman and G. C. Patton, "The AETG system: an approach to testing based on combinatorial design," *IEEE Transactions on Software Engineering*, vol. 23, no. 7, pp. 437–444, 1997.
- [14] Y. Lei and K. C. Tai, "In-Parameter-Order: A Test Generation Strategy for Pairwise Testing," in *Proceedings of the 3rd IEEE International Symposium on High-Assurance Systems Engineering*, pp. 254–261, 1998.
- [15] Y. Lei, R. Kacker, D. R. Kuhn, V. Okun, and J. Lawrence, "IPOG: A General Strategy for T-Way Software Testing," *Proceedings of the 14th Annual IEEE International Conference and Workshops on Engineering of Computer-Based Systems*, pp. 549–556, 2007.
- [16] M.I. Younid and K.Z. Zamli, "MC-MIPOG: A Parallel t-Way Test Generation Strategy for Multicore Systems," *ETRI Journal*, vol. 32, no. 1, pp. 73-82, 2010.
- [17] B. Jenkin, *Jenny strategy*, Version 5.0, February-2005, <http://burtleburtle.net/bob/math/jenny.html>.
- [18] M. B. Cohen, C. J. Colbourn, and A. C. H. Ling, "Augmenting Simulated Annealing to Build Interaction Test Suites," *Proceedings of the 14th International*

زیرنویس‌ها

^۹ Plateaux

^{۱۰} ridges

^{۱۱} Random-restart hill-climbing

^{۱۲} Array Size

^{۱۳} Time

^{۱۴} Bold

^{۱۵} Not Available

^{۱۶} NotSupported

^۱ T-way testing strategies

^۲ coverage array

^۳ Non-deterministic Polynomial

^۴ Pure computational-based strategies

^۵ AI-based strategies

^۶ randomness

^۷ Orthogonal array testing

^۸ local maximum